

Көміртегі офсетін мақұлдау және офсеттік бірліктер беру қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 5 қарашадағы № 455 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2021 жылғы 9 қарашада № 25074 болып тіркелді.

Қазақстан Республикасы Экология кодексінің 298-бабының 4-тармағына, "Мемлекеттік статистика туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 16-бабы 3-тармағының 2) тармақшасымен және Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 5 шілдедегі № 479 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар министрлігі туралы ереженің 15-тармағының 92) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда – ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 17.06.2024 № 123 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған Көміртегі офсетін мақұлдау және офсеттік бірліктер беру қағидалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің Климаттық саясат және жасыл технологиялар департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық ресми жарияланғаннан кейін оның Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің интернет-ресурсына орналастырылуын;

3) осы бұйрық Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтердің Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрлігінің Заң қызметі департаментіне ұсынылуын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Экология, геология және табиғи ресурстар вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Ұлттық экономика министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Энергетика министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Қаржы министрлігі

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы

Индустрия және инфрақұрылымдық
даму министрлігі

Қазақстан Республикасы
Экология, геология және
табиғи ресурстар министрдің
м.а.

2021 жылғы 5 қарашадағы
№ 455 Бұйрығымен
бекітілген

Көміртегі офсетін мақұлдау және офсеттік бірліктер беру қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Көміртегі офсетін мақұлдау және офсеттік бірліктер беру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 5 шілдедегі № 479 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар министрлігі туралы ереженің 15-тармағының 92) тармақшасына сәйкес әзірленді және көміртегі офсетін қарау, мақұлдау және есепке алу, сондай-ақ офсеттік бірліктерді беру тәртібін айқындайды.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 17.06.2024 № 123 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар мен анықтамалар пайдаланылады:

1) ағып кету – жоба бойынша қызметке негізделген, бірақ оның шекарасына енгізілмеген, жоба іске асырылатын жерден тыс парниктік газдар шығарындыларына немесе сіңірулеріне әсер ету;

2) базалық сценарий – парниктік газдар шығарындыларының деңгейін және (немесе) парниктік газдар сіңірулерінің ұсынылған көміртегі офсеті болмаған жағдайда сіңірілу деңгейін көрсететін сценарий, онымен салыстырғанда парниктік газдар шығарындыларын азайтудың немесе сіңірудің қол жеткізілген көлемі бағаланады;

2-1) қосалқылық – жоба шеңберінде қол жеткізілген парниктік газдардың антропогендік шығарындыларының төмендеуі осы жоба шеңберінде жүзеге асырылған нақты іс-қимылдардың нәтижесі болып табылатынын және осы қызмет болмаған кезде болмайтынын растайтын өлшем;

3) жобалау кезеңі – көміртегі офсетін өткізу жөніндегі жоспарланып отырған қызмет парниктік газдар шығарындыларын азайтуды және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуды қамтамасыз ететін кезең;

4) жобаға өтініш беруші – көміртегі офсеті жобасын уәкілетті органның қарауына және мақұлдауына ұсынатын Қазақстан Республикасының аумағында тіркелген жеке тұлға, заңды тұлға немесе заңды тұлғалар тобы;

5) көміртегі бірліктерімен сауда жүйесінің операторы – қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның парниктік газдар шығарындыларын реттеу жөніндегі ведомстволық бағынысты ұйымы, ол парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеуді және халықаралық ынтымақтастықты техникалық және сараптамалық сүйемелдеуді қамтамасыз етеді;

6) валидация және верификация жөніндегі орган (бұдан әрі – аккредиттелген орган) – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес аккредиттелген, валидацияның және/немесе верификацияның келісілген критерийлеріне сәйкестігіне валидацияны және/немесе верификацияны орындайтын орган;

7) көміртекті офсет – Қазақстан Республикасында парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған экономиканың кез келген секторларында қызметті немесе қызмет түрлерін жүзеге асыру нәтижесінде қол жеткізілген парниктік газдар шығарындыларын қысқарту және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту;

8) көміртекті офсет жобасы (жоба) – көміртекті офсетті іске асыру бойынша жоспарланатын қызмет;

8-1) мемлекеттік орман қоры жерлерінде іске асырылатын көміртегі офсетінің жобасы – Қазақстан Республикасының орман заңнамасына сәйкес мемлекеттік орман қоры учаскелерінде көміртегі офсеттерінің жобаларын іске асыруға арналған шарт негізінде мемлекеттік орман қоры жерлерінде көміртегі офсетін іске асыру жөніндегі жоспарланатын қызмет;

9) маңыздылық деңгейі – көміртегі офсетін өткізу туралы есепті верификациялау туралы қорытынды дайындау үшін пайдаланылатын сандық шекті мән;

10) мониторинг – көміртегі офсеттері бойынша жүргізілетін парниктік газдар шығарындыларын және (немесе) сіңірулерін немесе парниктік газдар шығарындыларына және (немесе) сіңірулеріне байланысты қызмет бойынша басқа да ілеспе деректерді үздіксіз немесе мерзімді бағалау;

11) офсеттік бірлік – көміртегі офсетін есептеу мақсатында қолданылатын көміртегі бірлігі;

12) парниктік газдарды сіңірудің базалық деңгейі – парниктік газдардың сіңірілуін ұлғайтуға бағытталған көміртегі офсетін іске асырусыз пайдаланудың қазіргі жағдайлары кезінде белгілі бір кезең үшін парниктік газдарды сіңірудің көміртегі диоксиді эквивалентінің тоннасымен көрсетілген шамасы;

13) парниктік газдардың сіңірілуінің ұлғаюы-базалық сценарийге қатысты парниктік газдардың сіңірілуінің есептік ұлғаюы;

14) парниктік газдар шығарындыларын азайту – базалық сценарийге қатысты парниктік газдар шығарындыларын есептік төмендету;

15) парниктік газдар шығарындыларының базалық деңгейі – осы объектіде бар технологияларды, жабдықтарды пайдалану шартымен және парниктік газдар шығарындыларын азайтуға бағытталған көміртегі офсетін іске асырусыз орын алуы мүмкін басқа да неғұрлым ықтимал жағдайлар кезінде белгілі бір кезең ішінде осы газдар шығарындылары объектісі өндірген парниктік газдар шығарындыларының көміртегі диоксиді эквивалентінің тоннасымен көрсетілген шамасы;

16) уәкілетті орган – қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган;

16-1) орман шаруашылығы саласындағы уәкілетті орган – орман қорын күзету, қорғау, пайдалану, ормандарды молықтыру және орман өсіру саласындағы басқару, бақылау және қадағалау функцияларын жүзеге асыратын мемлекеттік орган;

17) шағын ауқымды жоба-қуаты 15 мегаваттқа дейінгі жаңартылатын энергия көздерімен байланысты жоба;

18) орман өсіру – бұрын орман болмаған аумақтарда жасанды орман екпелерін құру және өсіру;

19) орманды молықтыру – орманға күтім жасау және оны сауықтыру жөніндегі шараларды қоса алғанда, бұрын орман алып жатқан алаңдарда орман дақылдарын құру немесе табиғи жаңаруға жәрдемдесу шараларын жүргізу;

20) орман иеленушілер – мемлекеттік орман қоры учаскелері тұрақты жер пайдалану құқығымен берілген мемлекеттік ұйымдар, сондай-ақ Орман кодексіне сәйкес меншігінде жеке орман қоры учаскелері бар Қазақстан Республикасының азаматтары мен шетелдік қатысусыз Қазақстан Республикасының мемлекеттік емес заңды тұлғалары;

21) мемлекеттік орман орналастыру ұйымы – Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша құрылған республикалық мемлекеттік қазыналық кәсіпорын.

Ескерту. 2-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3. Қазақстан Республикасында көміртекті офсеттер негізінде қызметті іске асыруды оларға қатысушылар ерікті негізде жүзеге асырады және оны мемлекеттік бюджеттен қаржыландыру үшін негіз болып табылмайды.

4. Көміртекті офсеттік жобалар қарапайым жобаларға, шағын жобаларға және парниктік газдардың сіңуін арттыруға бағытталған жобаларға бөлінеді.

4-1. Мемлекеттік орман қоры аумағында көміртегі офсеттер мынадай тәсілдермен іске асырылуда:

1) ормандарды молықтыру (орманға күтім жасау және оны сауықтыру жөніндегі шараларды қоса алғанда, табиғи жаңаруға жәрдемдесу шараларын жүргізуді қоспағанда);

2) орман өсіру тәсілдерімен іске асырылады.

Ескерту. 1-тарау 4-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-2. Мемлекеттік орман қоры аумағында жұмыстар Қазақстан Республикасының орман заңнамасының талаптарына сәйкес жүргізіледі.

Ескерту. 1-тарау 4-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-3. Мемлекеттік орман қоры жерлерінде жасалған екпелерді күзету және қорғау жөніндегі іс-шараларды орман иеленуші үлгілік нысаны осы Қағидаларға 6-қосымшада белгіленген мемлекеттік орман қоры учаскелерінде көміртекті офсеттер жобаларын іске асыруға арналған шарт шеңберінде жүзеге асырады.

Ескерту. 1-тарау 4-3-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-4. Орман екпелерін отырғызу және оларға күтім жасау жөніндегі жұмыстар осы Қағидалардың 4-3-тармағында көрсетілген шарт шеңберінде орман иеленушіні тарта отырып жүргізіледі.

Ескерту. 1-тарау 4-4-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

5. Парниктік газдар шығарындыларын азайтудың қосарланған есебін болдырмау немесе әрбір жеке қондырғы бойынша парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту мақсатында парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтуға бағытталған бір мезгілде біреуден артық көміртегі офсеті жүзеге асырылмайды.

5-1. Көміртекті бірліктер саудасы жүйесі операторының сараптамалық қорытындысын алғанға дейін іске асырылған парниктік газдар шығарындыларын қысқарту және (немесе) парниктік газдарды сіңіруді ұлғайту жөніндегі жобалар көміртегі офсеттерді мақұлдау тұрғысынан қарауға жатпайды.

Ескерту. 1-тарау 5-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2-тарау. Көміртегі офсеттерін қарау, мақұлдау және есепке алу тәртібі

6. Көміртегі офсетін іске асыру мүмкіндігі туралы шешім қабылдау үшін жобаның өтініш берушісі уәкілетті органға дәйекті түрде мынадай құжаттарды ұсынады:

1) Қағидалардың 15-тармағында көзделген жағдайдан басқа, жоба тұжырымдамасы (жоба идеясы);

2) жобалық құжаттама;

3) мониторинг жоспары.

6-1. Мемлекеттік орман қоры жерлерінде парниктік газдарды сіңіруге бағытталған көміртегі офсетінің өткізілетін орнын айқындау үшін жобаның өтініш берушісі Қазақстан Республикасы орман заңнамасының талаптарына сәйкес мемлекеттік орман қоры жерлеріне олардың орман өсіруге жарамдылығы тұрғысынан алдын ала талдау жүргізеді.

Ескерту. 2-тарау 6-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7. Жоба тұжырымдамасы (жоба идеясы) (бұдан әрі – жоба тұжырымдамасы) уәкілетті органға осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылады.

7-1. Жоба тұжырымдамасын дайындау шеңберінде өтініш беруші көміртегі офсетін іске асыру жобалық идеясының базалық сценарийін және парниктік газдарды сіңірудің базалық деңгейін айқындау тұрғысынан, оның ішінде мемлекеттік орман қоры жерлерінде іске асырылатын, оның ішінде:

1) топырақ типін, климаттық жағдайларды және жердің тозу деңгейін талдауды;

2) ағаш және бұта түрлерін таңдау негіздемесі, биомассаны есептеуді;

3) көміртекті сіңіру көлемінің 30 жылға арналған болжамын қамтитын жобалар үшін алдын ала бағалауды жүзеге асырады.

Ескерту. 2-тарау 7-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7-2. Мемлекеттік орман қоры жерлерінде сатылатын көміртегі офсетті өткізу мерзімі 30 жылдан аспайды.

Ескерту. 2-тарау 7-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7-3. Мемлекеттік орман қоры жерлерінде көміртегі офсетін іске асыру үшін жобаның өтініш берушісі орман шаруашылығы саласындағы уәкілетті органның келісуіне:

- 1) жоба тұжырымдамасы (жобалық идея);
- 2) учаскенің абрисін және оның геобайланысын (WGS-84, QazTRF-23 жүйесіндегі координаттар);
- 3) жобаны іске асыру үшін пайдаланылатын ағаш және бұта түрлерінің тізбесін;
- 4) өрттің және басқа да қауіптердің алдын алу шараларды жібереді.

Ескерту. 2-тарау 7-3-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7-4. Орман шаруашылығы саласындағы уәкілетті орган екі жұмыс күні ішінде мемлекеттік орман орналастыру ұйымының сараптамасына мемлекеттік орман қоры жерінде іске асырылатын, ұсынылған көміртегі офсетін жобасының тұжырымдамасын және осы Қағидалардың 7-3-тармағына сәйкес құжаттарды жібереді.

Ескерту. 2-тарау 7-4-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7-5. Мемлекеттік орман орналастыру ұйымы алған сәттен бастап он жұмыс күні ішінде мемлекеттік орман қоры жерлерінде іске асырылатын көміртегі офсетін жобасының тұжырымдамасын және осы Қағидалардың 7-3-тармағында көрсетілген құжаттарды қарайды және өсу орнының, жер учаскелерінің түрлеріне, орман орналастыру материалдарына сәйкестігі тұрғысынан қорытынды береді.

Ескерту. 2-тарау 7-5-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7-6. Мемлекеттік орман қоры жерлерінде іске асырылатын көміртегі офсеті жобасының тұжырымдамасын келісу туралы шешімді орман шаруашылығы саласындағы уәкілетті орган мемлекеттік орман орналастыру ұйымының қорытындысы негізінде 20 жұмыс күні ішінде қабылдайды.

Ескерту. 2-тарау 7-6-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7-7. Мемлекеттік орман қоры жерлерінде іске асырылатын көміртегі офсет жобасының тұжырымдамасын мақұлдау үшін өтініш беруші уәкілетті органға осы Қағидалардың 7-6-тармағына сәйкес жобаның келісілген тұжырымдамасын жібереді.

Ескерту. 2-тарау 7-7-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

8. Парниктік газдар шығарындыларын азайту жөніндегі және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту жөніндегі көміртегі офсетіне арналған жобалау құжаттамасы осы Қағидаларға 2 және 3-қосымшаларға сәйкес тиісті нысандар бойынша уәкілетті органға ұсынылады.

9. Жобалық құжаттама және жоба мониторингінің жоспары Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 17 қаңтардағы № 9 бұйрығымен бекітілген "Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін есептеу жөніндегі әдістемелерді бекіту туралы" (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 31735 болып тіркелген) немесе "Париж келісімін ратификациялау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына және "Біріккен Ұлттар Ұйымының Климаттың өзгеруі туралы негіздемелік конвенциясына Киото хаттамасын ратификациялау туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес халықаралық әдістемелер негізінде әзірленеді.

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 17.06.2024 № 123 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

10. Жобаға өтініш беруші парниктік газдар шығарындыларын азайтуды және (немесе) жобаның базалық сценарийіне қатысты олардың сіңірілуін ұлғайтуды сандық айқындау рәсімдерін әзірлейді.

11. Жобалау құжаттамасындағы көміртегі офсетінің базалық сценарийін бағалау:

1) көздерден парниктік газдардың нақты шығарындылары және (немесе) олардың сіңіргіштермен абсорбциясы туралы мәліметтер;

2) көміртегі офсетін сату шарттарына қатысты параметрлердің мүмкін болатын белгісіздіктері мен жорамалдарды есепке алу;

3) экономикалық қызметтің тиісті түрлері бойынша стратегиялық жоспарларды, бағдарламаларды және реттеуші нормалардың іс-қимылдарын есепке алу;

4) халықаралық немесе бекітілген Ұлттық әдістемелердің бірі.

Бір көміртегі офсетінде бірнеше бір типті көздерді және бірыңғай технологияларды пайдаланған жағдайда бір көз үшін базалық сценарий әзірлеуге және осы бастапқы шарттарды басқа көздерге таратуға жол беріледі.

12. Өтінім беруші әзірлеген немесе пайдаланған парниктік газдар шығарындыларын азайтуды және (немесе) жобаның және мониторингтің базалық сценарийіне қатысты олардың сіңірілуін ұлғайтуды сандық айқындау рәсімдерінің сипаттамасы мониторинг жоспарына енгізіледі.

13. Мониторинг жоспары уәкілетті органға осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылады.

14. Көміртекті офсеттерді қарауды және мақұлдауды уәкілетті орган бір немесе екі сатыда жүргізеді.

15. Бір сатылы қарау рәсімі мынадай шағын ауқымды жобаларға қолданылады:

- 1) жел энергиясын пайдалану жобалары;
- 2) күн энергиясын пайдалану жобалары;
- 3) шағын су электр станцияларын қалпына келтіру және салу;
- 4) биогазды пайдалану жобалары;

16. Жобаны қараудың бір сатылы рәсімі кезінде жобаны мақұлдау туралы шешім қабылдау үшін жоба тұжырымдамасын ұсыну талап етілмейді.

17. Жобаны қараудың екі сатылы рәсімі кезінде жобаға өтініш беруші жоба тұжырымдамасын әзірлейді.

18. Уәкілетті орган өтінім беруші ұсынған жоба тұжырымдамасын көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторына сараптамаға жібереді.

19. Көміртегі офсеттерін мақұлдау сараптамасын көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы жүзеге асырады.

20. Жобаның тұжырымдамасын мақұлдау туралы шешімді уәкілетті орган көміртегі бірліктерінің сауда жүйесі операторының сараптамалық қорытындысы негізінде қабылдайды.

21. Қарауға ұсынылған жоба тұжырымдамасы бойынша шешімді уәкілетті орган оны алған күннен бастап күнтізбелік жиырма күн ішінде қабылдайды.

22. Жобаның тұжырымдамасы мақұлданған жағдайда, жобаның өтініш берушісі кейіннен уәкілетті органның қарауына беру үшін жобалық құжаттаманы және мониторинг жоспарын әзірлейді.

22-1. Мемлекеттік орман қоры жерінде іске асырылатын көміртегі офсет жоба тұжырымдамасы мақұлданғаннан кейін өтініш беруші он бес жұмыс күні ішінде осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес белгіленген үлгі нысан бойынша орман иеленушімен мемлекеттік орман қоры учаскелерінде көміртегі офсеттерінің жобаларын іске асыруға шарт жасасады және оларды кейіннен беру үшін әрбір учаскенің нақты сипаттамаларын ескере отырып, орман өсіру жөніндегі жұмыс жобасын Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрінің 2014 жылғы 22 желтоқсандағы № 18-02/681 бұйрығымен бекітілген Ормандарды молықтыру мен орман өсіру және олардың сапасына бақылау жасау қағидаларына сәйкес (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10119 болып тіркелген) әзірлейді.

Ескерту. 2-тарау 22-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

22-2. Осы Қағидалардың 22-1-тармағында көрсетілген шарт жасалғаннан кейін өтініш беруші аккредиттелген органның валидациясына жататын жобалау құжаттамасын және мониторинг жоспарын әзірлейді.

Ескерту. 2-тарау 22-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

22-3. Жобалау құжаттамасын және мониторинг жоспарын валидациялау аяқталғаннан кейін өтініш беруші мақұлдау алу үшін уәкілетті органға жасалған шартты, валидацияланған жобалау құжаттамасын және мониторинг жоспарын жібереді.

Ескерту. 2-тарау 22-3-тармақпен толықтырылды - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

23. Қарауға ұсынылған жобалау құжаттамасы және мониторинг жоспары бойынша шешімді уәкілетті орган оларды алған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде қабылдайды.

24. Жобалау құжаттамасы мен мониторинг жоспары уәкілетті органның қарауына берілгенге дейін күнтізбелік жиырма күннен кешіктірмей жобаның өтініш берушісі мүдделі тараптардың жобаны талқылауына мүмкіндік беру мақсатында жобалау құжаттамасына, сондай-ақ мониторинг жоспарына қоғамдық қолжетімділікті қамтамасыз етеді.

25. Көміртегі офсетін қоғамдық талқылау нәтижелері жобалау құжаттамасында көрсетіледі.

26. Жобалық құжаттама мен мониторинг жоспары уәкілетті органға аккредиттелген орган валидациялағаннан кейін ұсынылады.

27. Көміртегі офсетін мақұлдау туралы шешімді уәкілетті орган көміртегі бірліктерінің сауда жүйесі операторының сараптамалық қорытындысы негізінде қабылдайды.

28. Жоба бойынша теріс шешімді уәкілетті орган мынадай жағдайларда қабылдайды:

1) өтініш беруші ұсынған құжаттар Қазақстан Республикасы Экология кодексінің (бұдан әрі – Кодекс) және (немесе) осы Қағидалардың талаптарына сәйкес келмейді не анық емес мәліметтерді қамтиды;

2) жобалау құжаттамасында көрсетілген орналасқан жері бойынша көміртекті офсетті өткізу үшін мүмкіндіктердің болмауы.

Ескерту. 28-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 17.06.2024 № 123 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

29. Уәкілетті органның көміртегі офсетін мақұлдауы жобаны кейіннен іске асыру және осы Қағидаларда белгіленген тәртіппен офсеттік бірліктерді алу үшін негіз болып табылады.

30. Офсеттік бірліктерді есепке алу офсеттік бірліктерді көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторы оларды жобаның өтініш берушісінің шотына көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімінде, парниктік газдар шығарындыларын қысқарту және (немесе) уәкілетті орган бекіткен көміртегі офсетін өткізу туралы есепке сәйкес

сіңіруді ұлғайту көлемінде есепке алу арқылы айналымға енгізу жолымен жүзеге асырылады.

Ескерту. 30-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

31. Мақұлданған көміртегі офсеттері туралы ақпарат уәкілетті органның интернет-ресурсында мынадай мәліметтерді көрсете отырып орналастырылады:

- 1) көміртегі офсетінің атауы;
- 2) жобаның өтініш берушісі туралы мәліметтер;
- 3) көміртегі офсетін өткізу болжанатын орналасу орны;
- 4) жоба бойынша мәлімделген парниктік газдар шығарындыларын азайту және (немесе) сіңірулерін ұлғайту көлемі;
- 5) көміртегі офсетін өткізу туралы есептер негізінде ұсынылған офсеттік бірліктер саны.

3-тарау. Офсеттік бірліктерді ұсыну тәртібі

32. Уәкілетті орган бекіткен көміртегі офсетін өткізу туралы есеп өтінім берушіге мақұлданған көміртегі офсеттері бойынша офсеттік бірліктердің жобасын оларды іске асыру кезеңі ішінде ұсыну үшін негіз болып табылады.

33. Көміртегі офсетін іске асыру туралы есепті дайындау үшін жобаға өтініш беруші парниктік газдар шығарындыларын азайту және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайту мониторингін жүргізеді.

34. Парниктік газдар шығарындыларын азайту және (немесе) олардың сіңірілуін ұлғайту мониторингі уәкілетті орган мақұлдаған мониторинг жоспарының негізінде Жоба бойынша офсеттік бірліктерді ұсынудың бүкіл кезеңі ішінде жүргізіледі.

35. Мониторинг жүргізу шеңберінде жоба жолданған парниктік газдардың әрқайсысы бойынша шығарындыларды қысқартуға немесе сіңіруді ұлғайтуға, кейіннен оларды тонна көміртегі диоксиді баламасына қайта есептей отырып, сандық бағалау жүргізіледі.

36. Өлшеу жабдығын және мониторинг жүргізу үшін жабдықты пайдаланған кезде жобаның өтініш берушісі Қазақстан Республикасының өлшем бірлігін қамтамасыз ету туралы заңнамасына сәйкес осы өлшеу жабдығын калибрлеуді қамтамасыз етеді.

37. Көміртегі офсетін іске асыру туралы есепті дайындауды және уәкілетті органға ұсынуды жобаның өтініш берушісі жүзеге асырады.

38. Көміртегі офсетін өткізу туралы есеп осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша уәкілетті органға ұсынылады.

39. Көміртекті офсетті сату туралы есеп беру ерікті болып табылады. Мұндай есепті ұсынбау немесе уақтылы ұсынбау жобаны өтініш берушінің бұзуы ретінде қаралмайды.

40. Өтінім беруші уәкілетті органға ұсынған көміртегі офсетін іске асыру туралы есеп көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторына сараптамаға жіберіледі.

41. Көміртегі офсетін өткізу туралы есепті бекіту туралы шешімді уәкілетті орган көміртегі бірліктерінің сауда жүйесі операторының сараптамалық қорытындысы негізінде қабылдайды.

42. Уәкілетті орган көміртегі офсетін өткізу туралы есепті алған күннен бастап он бес жұмыс күні ішінде оны бекіту не бекітуден бас тарту туралы шешім қабылдайды.

43. Уәкілетті орган көміртегі офсетін өткізу туралы есепті бекітуден бас тарту туралы шешімді мынадай негіздер бойынша қабылдайды:

1) көміртегі бірліктерінің сауда жүйесі операторының теріс қорытындысы;

2) жоба өтініш берушінің Кодексте және (немесе) осы Қағидаларда белгіленген талаптарды сақтамауын анықтау;

3) тексерудің болмауы.

44. Көміртегі офсетін іске асыру туралы есеп бекітілген жағдайда, жобаның өтініш берушісі көміртегі офсетін іске асыру туралы бекітілген есепте мәлімделген мөлшерде офсеттік бірліктерді алу құқығына ие болады.

45. Офсеттік бірліктерді ұсынуды және айналымға енгізуді уәкілетті орган бекіткен көміртегі офсетін өткізу туралы есепке сәйкес парниктік газдар шығарындыларын азайту және (немесе) сіңіруді ұлғайту көлемінде көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімінде жобаға өтініш берушінің шотына орналастыру арқылы көміртегі бірліктерін сату жүйесінің операторы жүргізеді.

46. Офсеттік бірліктерді ерікті түрде жою олардың иесінің көміртегі бірліктерінің сауда жүйесінің операторына жіберген сұрау салуы бойынша жүргізіледі.

Көміртегі офсетін мақұлдау
және офсеттік бірліктер
беру қағидаларына
1-қосымша

нысан

Жоба тұжырымдамасы (жоба идеясы)

1. Жобаның қысқаша сипаттамасы: Жобаның атауы, мақсаты, түрі, іске асырудың болжамды орны, жобаның қысқаша сипаттамасы және ұсынылатын шаралар.

2. Жобаның өтініш берушісі туралы ақпарат: жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) немесе заңды тұлғаның атауы, тіркеу деректері, жоба бойынша мекенжайы, байланыс тұлғасы, негізгі қызмет түрі.

3. Жобаның өтініш берушісі туралы ақпарат: жеке тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) немесе заңды тұлғаның атауы, тіркеу деректері, жоба бойынша мекенжайы, байланыс тұлғасы, негізгі қызмет түрі.

4. Парниктік газдар шығарындыларын азайту және (немесе) сіңірулерін ұлғайту тәсілдері және қаржыландыру: қызмет санатын көрсету, мысалы, жаңартылатын

энергия көздерін пайдалануға көшу, энергия тиімділігі жөніндегі шаралар, ормандылықты ұлғайту, техникалық аспектілер мен жоспарланған технологиялардың қысқаша сипаттамасы; жобаны іске асыруға күтілетін шығындар.

5. Сіңірудің күтілетін қысқаруы немесе ұлғаюы: парниктік газдардың түрлері; шығарындылардың азайтылуының немесе сіңірудің артуының алдын ала бағаланатын көлемі; сіңірудің қысқаруына немесе ұлғаюына қол жеткізу үшін күтілетін кезең.

6. Жобаны іске асырумен байланысты, оның ішінде инвесторларды іздестіруге, жобаны жоспарланған іске асыру орны бойынша іске асыруға, жобаны оның шекарасынан тыс жүзеге асыру салдарынан орын алуы мүмкін шығарындылардың кемуіне қатысты тәуекелдер.

7. Жобаны орындаудың күнтізбелік жоспары: жобаның ағымдағы мәртебесі, жобалық құжаттаманы дайындаудың күтілетін мерзімдері, жобаны іске асырудың басталуы, жобаның ұзақтығы.

Көміртегі офсетін мақұлдау
және офсеттік бірліктер
беру қағидаларына
2-қосымша

НЫСАН

Парниктік газдар шығарындыларын азайту жөніндегі көміртегі офсетіне арналған жобалық құжаттама

1. Жобаға қатысушылар туралы мәліметтер
1. Жобаға өтініш берушінің атауы. 2. Жобаның заңды мекенжайы және өтініш берушінің орналасқан жерінің мекенжайы. 3. Жобаның өтініш беруші қызметінің негізгі түрі. 4. Өтінім берушінің жобаны мемлекеттік тіркеу туралы деректері. 5. Жобаға өтініш беруші басшысының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса). 6. Жобаның өтініш берушісінің байланыс тұлғасының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), мекенжайы, телефоны, факсы және электрондық поштасының мекенжайы. 7. Жоба инвесторының атауы. 8. Жоба инвесторының заңды мекенжайы және орналасқан жерінің мекенжайы. 9. Жоба инвесторы қызметінің негізгі түрі.
2. Жобаның жалпы сипаттамасы.
1. Жобаның атауы. 2. Жобаның сипаттамасы. 3. Жобаға қатысушылар. 4. Жобаның техникалық сипаттамасы. 5. Жобаның орналасқан жері (өңір, елді мекен, жобаны бірегей сәйкестендіруге мүмкіндік беретін жобаның географиялық орналасуы туралы мәліметтер). 6. Енгізілетін технологиялар (лар) немесе жоба шеңберінде қабылданатын шаралар, операциялар немесе іс-қимылдар. 7. Парниктік газдар шығарындыларының көздерден антропогендік шығарындылары ұсынылатын жоба арқылы қалай қысқартатынын қысқаша түсіндіру, оның ішінде егер жоба базалық шарттарды назарға ала отырып енгізілмесе, шығарындылардың азаюы неге болмайтындығын түсіндіру.

8. Жоба бойынша офсеттік бірліктерді шығару кезеңінде шығарындыларды азайтудың бағаланатын көлемі.
9. Жобаны мүдделі тараптардың мақұлдауы.
3. Базалық сценарий
1. Негізгі сценарийдің сипаттамасы және негіздемесі.
2. Парниктік газдардың антропогендік шығарындылары жоба болмаған кезде пайда болатын деңгейден қалай төмендейтінін сипаттау.
3. Жобаға қатысты қызметтің шекаралары қалай анықталатынын сипаттау.
4. Базалық сценарий бойынша қосымша ақпарат, оның ішінде анықтау күні және оны анықтауға тартылған адамдар.
4. Жобаның ұзақтығы және офсеттік бірліктерді шығару кезеңі
1. Жобаның басталу күні.
2. Жобаның күтілетін ұзақтығы.
3. Офсеттік бірліктерді шығару кезеңінің ұзақтығы
5. Парниктік газдар шығарындыларын азайтуды бағалау
1. Жоба бойынша шығарындылардың бағаланатын көлемі
2. Бағаланатын ағып кетулер
3. Шығарындылардың күтілетін азаюы мен кемуінің сомасы
4. Базалық сценарий бойынша бағаланатын шығарындылар
5. Күтілетін ағуларды ескере отырып, жобадан шығарындыларды азайту көлемі
6. 1 және 5-тармақтар бойынша алынған мәндердің жалпы кестесі
6. Мүдделі тараптардың түсініктемелері
Мүдделі тараптардың түсініктемелері және оларды жобаға қатысушылар қалай ескергені туралы ақпарат

Көміртегі офсетін мақұлдау
және офсеттік бірліктер
беру қағидаларына
3-қосымша

НЫСАН

Парниктік газдардың сіңірілуін арттыру бойынша көміртекті офсетке арналған жобалық құжаттама

1. Жобаға қатысушылар туралы ақпарат
1. Өтінім берушінің/жоба өтініш берушілерінің атауы.
2. Өтініш берушінің/жоба өтініш берушілерінің заңды мекенжайы және орналасқан жерінің мекенжайы.
3. Өтініш берушінің/жоба өтініш берушілерінің негізгі қызмет түрі.
4. Өтініш берушінің жобаны мемлекеттік тіркеу туралы деректері.
5. Өтініш беруші басшысының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) жоба.
6. Жобаның өтініш берушісінің байланыс тұлғасының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), мекенжайы, телефоны, факсы және электрондық поштасының мекенжайы.
7. Жоба инвесторының атауы.
8. Жоба инвесторының заңды мекенжайы және орналасқан жерінің мекенжайы.
9. Жоба инвесторы қызметінің негізгі түрі.
10. Өтініш берушілер арасындағы көміртегі бірліктерін бөлу жөніндегі шартқа сәйкес жоба өтініш берушілерінің әрқайсысына тиесілі жобадан офсеттік бірліктер үшін.
2. Жобаның жалпы сипаттамасы
1. Жобаның атауы.

2. Жобаның сипаттамасы. 3. Жобаның өтініш берушісі (өтінім берушілері). 4. Жобаның техникалық сипаттамасы. 5. Жобаның орналасқан жері (өңір, елді мекен, жобаны бірегей сәйкестендіруге мүмкіндік беретін жобаның географиялық орналасуы туралы мәліметтер). 6. Енгізілетін технологиялар (лар) немесе жоба шеңберінде қабылданатын шаралар, операциялар немесе іс-қимылдар. 7. Соңғы антропогендік қалай туралы қысқаша түсінік парниктік газдар шығарындыларын сіңіру ұсынылған жоба, оның ішінде неге бұл өсім жоқ егер жоба іске асырылмаса, негізгі шарттар. 8. Кезең ішінде сіңірудің түпкілікті ұлғаюының бағаланатын көлемдері офсеттік бірліктер шығару. 9. Жобаны мүдделі тараптардың мақұлдауы.
3. Базалық сценарий
1. Негізгі сценарийдің сипаттамасы және негіздемесі. 2. Таңдалған көміртегі дискілері. 3. Шығарындылары болатын парниктік газдар көздерінің сипаттамасы жобаның бір бөлігі. 4. Соңғы антропогендік абсорбция қалай сипатталады ол болмаған кезде орын алатын деңгейден жоғары болады жоба. 5. Қызметтің шекаралары қалай анықталатынын сипаттау жобаға. 6. Күнді қоса алғанда, базалық сценарий бойынша қосымша ақпарат анықтамалар және оны анықтауға тартылған адамдар
4. Жобаның ұзақтығы және офсеттік бірліктерді шығару кезеңі
1. Жобаның басталу күні 2. Жобаның күтілетін ұзақтығы 3. Офсеттік бірліктерді шығару кезеңінің ұзақтығы
5. Парниктік газдардың сіңірілуін бағалау
1. Жоба бойынша сіңіргіштермен бағаланатын соңғы антропогендік абсорбция 2. Базалық сценарий бойынша сіңіргіштермен бағаланатын соңғы антропогендік абсорбция 3. Жоба бойынша және базалық сценарий бойынша жұтқыштармен бағаланатын соңғы антропогендік абсорбцияның айырмашылығы 4. Бағаланатын ағып кетулер 5. Сіңіргіштердің соңғы антропогендік абсорбциясының бағаланатын артуын көрсететін 3-тармақ пен 4-тармақ арасындағы айырма 6. 1 және 5-тармақтар бойынша алынған мәндердің жалпы кестесі
6. Мүдделі тараптардың түсініктемелері
Мүдделі тараптардың түсініктемелері туралы ақпарат және оларды жобаға қатысушылар қалай есепке алды

Көміртегі офсетін мақұлдау
және офсеттік бірліктер
беру қағидаларына
4-қосымша

НЫСАН

Көміртекті офсетті бақылау жоспары

1. Жобаның атауы.

2. Мониторинг жоспарының жалпы сипаттамасы.

3. Парниктік газдар шығарындыларын азайтуды немесе жобаның және мониторингтің базалық сценарийіне қатысты олардың сіңірілуін ұлғайтуды сандық айқындау рәсімдерінің сипаттамасы.

4. Жобаны іске асыру нәтижесінде парниктік газдар шығарындыларын азайту және (немесе) парниктік газдарды сіңіруді ұлғайту мониторингін (есебін) жүргізу үшін пайдаланылатын деректер.

Қызметтің немесе қондырғының реттік нөмірі, мониторинг жүргізілетін	Қызмет бойынша ауыспалы деректер түрі мониторинг жүргізілуде	Деректер көзі	Деректерді өлшеу бірлігі	Есептелген, өлшенген немесе бағаланған көлем	Деректерді бекіту жиілігі	Мониторингке жататын деректер үлесінің тиісті деректердің жалпы көлеміне арақатынасы
---	--	---------------	--------------------------	--	---------------------------	--

5. Жобаны іске асыру нәтижесінде парниктік газдар шығарындыларының азаюын және (немесе) парниктік газдардың сіңірілуін ұлғайтуды есептеу үшін пайдаланылатын формуланың сипаттамасы (әрбір газ, көз және т.б. үшін, көміртегі диоксиді эквивалентінің тоннасындағы шығарындылар).

6. Базалық сценарий бойынша парниктік газдар шығарындыларын және (немесе) сіңірулерін мониторингтеу (есептеу) үшін пайдаланылатын деректер

Мониторинг жүргізілетін қызметтің немесе қондырғының реттік нөмірі	Мониторинг жүргізілетін қызмет бойынша ауыспалы деректер түрі	Деректер көзі	Деректерді өлшеу бірлігі	Есептелген, өлшенген немесе бағаланған көлем	Деректерді бекіту жиілігі	Мониторингке жататын деректер үлесінің тиісті деректердің жалпы көлеміне арақатынасы
--	---	---------------	--------------------------	--	---------------------------	--

7. Базалық сценарий бойынша парниктік газдар шығарындыларын азайтуды және (немесе) парниктік газдардың сіңірілуін ұлғайтуды есептеу үшін пайдаланылатын формуланың сипаттамасы (әрбір газ, көз және т.б. үшін, көміртегі диоксиді эквивалентінің тоннасындағы шығарындылар).

8. Егер қолданылатын болса, мониторинг жоспарында жобаны іске асырудан парниктік газдардың кемуін бағалау

Мониторинг жүргізілетін қызметтің	Мониторинг жүргізілетін қызмет	Деректер көзі	Деректерді өлшеу бірлігі	Есептелген, өлшенген	Деректерді бекіту жиілігі	Мониторингке жататын деректер үлесінің тиісті деректердің
-----------------------------------	--------------------------------	---------------	--------------------------	----------------------	---------------------------	---

немесе қондырғының реттік нөмірі	бойынша ауыспалы деректер түрі		немесе бағаланған көлем		жалпы көлеміне арақатынасы
--	--------------------------------------	--	-------------------------------	--	----------------------------------

9. Ағып кетуді есептеу үшін қолданылатын формуланың сипаттамасы (әр газ, көз және т.б. үшін, көміртегі диоксидінің тонналық эквивалентіндегі шығарындылар).

10. Жобадан шығарындыларды азайтуды бағалау үшін пайдаланылатын формуланың сипаттамасы (әрбір газ, көз және т.б. үшін; көміртегі диоксидінің тонна эквивалентіндегі шығарындыларды азайту).

11. Мониторинг жоспары үшін қабылданған сапаны бақылау және сапаны қамтамасыз ету рәсімдерінің сипаттамасы.

12. Мониторинг жоспарын жүзеге асыруда қолданылатын басқару жүйесі мен қызметтің сипаттамасы.

Көміртегі офсетін мақұлдау
және офсеттік бірліктер
беру қағидаларына
5-қосымшасы

Ескерту. 5-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға ұсынылады.

Әкімшілік деректер нысаны интернет-ресурста орналастырылған:

www.ecogeo.gov.kz.

Әкімшілік нысанның атауы: Көміртегі офсетін іске асыру туралы есеп

Есепті кезең: 20 __ жыл.

Әкімшілік деректер нысанының индексі: 1-ОРУО.

Кезеңділігі: біржолғы (офсеттік бірліктерге қажеттілік болған кезде).

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: жеке тұлға, заңды тұлға

немесе көміртегі офсетін жобасын ұсынатын заңды тұлғалар тобы

уәкілетті органның қарауына және мақұлдауына, жобаға өтініш беруші.

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімін: жобаға өтініш беруші дербес белгілейді.

ЖСН/БСН _____

(жеке тұлғалар деректерді ұсынған жағдайда, сондай-ақ жиынтық түрде толтырылмайды)

Жинау әдісі: электронды түрде

№	Атауы	Ақпарат
1.	Жобаға өтініш беруші туралы деректер	
	Жобаның атауы мен түрін, оның ауқымы мен шекарасын, өткізілетін орнын, офсеттік бірліктерді шығару кезеңінің	

2.	ұзақтығын және жоба бойынша орындалатын жұмыстардың түрлерін қоса алғанда, жобаның қысқаша сипаттамасы	
3.	Есепті кезеңді көрсету	
4.	Жоба шеңберінде мониторинг жүргізілетін парниктік газдар шығарындылары және (немесе) сіңірулері туралы, есепті кезеңдегі көміртегі диоксиді тоннасының эквивалентіндегі олардың жалпы көлемін көрсете отырып деректер	
5.	Есепті кезеңде жобаны іске асыру нәтижесінде парниктік газдар шығарындыларының қол жеткізілген парниктік газдар азаюы және (немесе) сіңірілуінің ұлғаюы туралы деректер	
6.	Парниктік газдар шығарындыларын азайтудың және (немесе) парниктік газдар сіңірулерін ұлғайтудың мәлімделген верификациясы туралы мәліметтер	
7.	Жобаның негізгі сценарийінің сипаттамасы	
8.	Жобаны іске асыру кезінде мақұлданған жобалық құжаттамадан және мониторинг жоспарынан кез келген елеулі ауытқулар туралы ақпарат	
9.	Парниктік газдар шығарындыларын азайтуды және (немесе) олардың сіңірілуін ұлғайтуды есептеу үшін негіз ретінде пайдаланылған критерийлерді, рәсімдерді және құжаттарды сипаттау	
10.	Жобаға өтініш берушінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), қолы	
11.	Аккредиттелген органның көміртегі офсетін өткізу туралы есепті верификациялауды растауы:	
11.1	Верификацияны жүзеге асыратын аккредиттелген органның толық атауы, бизнес-сәйкестендіру нөмірі	
11.2	Аккредиттеу туралы аттестаттың нөмірі мен мерзімі немесе аккредиттеу туралы куәліктің күні, сериясы, нөмірі	

11.3	Аккредиттелген органның заңды мекенжайы	
11.4	Телефон	
11.5	Электрондық пошта	
11.6	Верификацияға жауапты адамның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса)	
12.	Парниктік газдар шығарындыларының және (немесе) сіңірулерінің мынадай көлемде азаюын растау:	
12.1	көміртегі диоксиді, тонна	
12.2	көміртегі диоксиді эквивалентіндегі парниктік газдардың жалпы шығарындылары, тонна	
12.3	аккредиттелген орган басшысының тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), қолы	

Атауы _____

— Мекежайы _____

Телефоны _____

— Электрондық пошта мекенжайы _____

— Орындаушы _____

— тегі, аты және әкесінің аты (бар болса) қолы
Басшы немесе оның міндетін атқарушы тұлға _____

— тегі, аты және әкесінің аты (бар болса) қолы
Басып шығарылатын орын _____

Өтеусіз негізінде әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша түсініктеме Көміртекті офсеттің іске асырылуы туралы есеп (нысанның индексі және кезеңділігі)

Көміртегі офсетін іске асыру туралы есепті әзірлеу үшін мәліметтер (бұдан әрі – 5-қосымша), кезеңділігі: офсеттік бірліктерге қажеттілік болған кезде.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Көміртегі офсетін іске асыру туралы есепті ұсынатын жеке, заңды тұлғалар немесе заңды тұлғалар тобы әкімшілік деректерді жинауға арналған нысанды толтыру бойынша осы түсініктеме.

2. Жобаларға өтініш берушілер есепті кезеңде жобаны іске асыру нәтижесінде парниктік газдар шығарындылары мен парниктік газдар шығарындыларының қол жеткізілген қысқаруы және (немесе) сіңірілуінің ұлғаюы туралы деректерді ұсынады.

3. Парниктік газдар шығарындыларының және (немесе) сіңірілуінің азаюын растайтын көрсеткіштер бір тонна көмірқышқыл газының баламасында толтырылады

4. Есепке жобаға өтініш беруші қол қояды. Есеп қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға электрондық форматта ұсынылады.

2-тарау. Нысанды толтыру бойынша түсініктеме

5. 1-бағанда жобаға өтініш беруші туралы деректер көрсетіледі.

6. 2-бағанда жобаның атауы мен түрін, оның ауқымы мен шекарасын, өткізілетін орнын, офсеттік бірліктерді шығару кезеңінің ұзақтығын және жоба бойынша орындалатын жұмыстардың түрлерін қоса алғанда, жобаның қысқаша сипаттамасы көрсетіледі.

7. 3-бағанда көміртегі офсетін іске асырудың есепті кезеңі көрсетіледі.

8. 4-бағанда жоба шеңберінде мониторинг жүргізілетін парниктік газдар шығарындылары және (немесе) парниктік газдарды сіңіру туралы деректер көрсетіледі, олардың есепті кезеңдегі жалпы көлемі бір тонна көмірқышқыл газының баламасында көрсетіледі.

9. 5-бағанда есепті кезеңде жобаны іске асыру нәтижесінде парниктік газдар шығарындыларының қол жеткізілген қысқаруы және (немесе) парниктік газдар сіңірілуінің ұлғаюы туралы деректер көрсетіледі.

10. 6-бағанда парниктік газдар шығарындыларының мәлімделген қысқартуларын верификациялау және (немесе) парниктік газдар сіңірілуінің ұлғаюы туралы мәліметтер көрсетіледі.

11. 7-бағанда жобаның негізгі сценарийі сипатталған.

12. 8-бағанда жобаны іске асыру кезінде мақұлданған жобалық құжаттамадан және мониторинг жоспарынан кез келген елеулі ауытқулар туралы ақпарат көрсетіледі.

13. 9-бағанда парниктік газдар шығарындыларын азайтуды және (немесе) олардың сіңуін ұлғайтуды есептеу үшін негіз ретінде пайдаланылған критерийлер, рәсімдер мен құжаттар көрсетіледі.

14. 10-бағанда жобаға өтініш берушінің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), қолы көрсетіледі.

15. 11-бағанда аккредиттелген органның көміртегі офсетін өткізу туралы есепті верификациялағанын растайтын ақпарат:

верификацияны жүзеге асыратын аккредиттелген органның толық атауы, бизнес-сәйкестендіру нөмірі

аккредиттеу туралы аттестаттың нөмірі мен мерзімі немесе аккредиттеу туралы куәліктің күні, сериясы, нөмірі

аккредиттелген органның заңды мекенжайы

телефоны

электрондық поштасы

тексеруге жауапты адамның тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) көрсетіледі.

16. 12-бағанда парниктік газдар шығарындыларының және (немесе) сіңірілуінің төмендегенін растайтын ақпарат мынадай көлемде:

көмірқышқыл газы, тонна

көмірқышқыл газының эквивалентіндегі парниктік газдардың жалпы шығарындылары, тонна

аккредиттелген орган басшысының тегі, аты көрсетіледі.

Көміртегі офсетін мақұлдау
және офсеттік бірліктер
беру қағидаларына
6-қосымша

Ескерту. Қағидалар 6-қосымшамен толықтырылды – ҚР Экология және табиғи ресурстар министрінің 30.09.2025 № 260 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Мемлекеттік орман қоры учаскелерінде көміртегі офсетін жобаларын іске асыруға

арналған үлгілік шарт № _____

_____ 20__ ж. "___" _____
(елді мекен)

— (қарамағында мемлекеттік орман қорының ұсынылатын учаскелері бар мемлекеттік орман иеленушінің атауы)

мекеме директоры атынан _____ (бұдан әрі "Мемлекеттік орман иеленуші" деп аталатын Ереже негізінде әрекет ететін

Т. А.Ә.) _____,
(заңды немесе жеке тұлғаның атауы)

басшы (директор) атынан _____ (Т.А.Ә.) Жарғы негізінде әрекет ететін, бұдан әрі "жобаның өтініш берушісі" деп аталатын, бірлесіп "Тараптар" деп аталатын, төмендегілер туралы осы Шартты жасасты.

1. Шарттың мәні

1. Мемлекеттік орман иеленуші мемлекеттік орман қоры учаскелерінде көміртегі офсеттері жобасын іске асыруға уәкілетті органның оң шешімі негізінде жобаның тұжырымдамасында көрсетілген _____ жылға дейінгі мерзімге, шекараларда және алаңда жобаның өтініш берушісіне мемлекеттік орман қоры жерлерін береді.

2. Жобаға өтініш беруші қызметті жоба тұжырымдамасында (жобалық идеяда), жобалық құжаттамада және мониторинг жоспарында көрсетілген көлемдер (мөлшерлер) шегінде жүзеге асырады.

3. Жобаны іске асыруға арналған төлемақының жыл сайынғы мөлшері орман екпелерін күзету және қорғау жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыруды, өртке қарсы және санитарлық іс-шараларды жүргізуді, сондай-ақ орман екпелерін сақтауға бағытталған басқа да іс-шараларды қамтиды.

4. Жобаға өтініш беруші өндірудің үлгілік нормаларына сәйкес күзетуге, қорғауға, өсімін молайтуға және орман өсіруге бағытталған мемлекеттік Мемлекеттік орман иеленушінің есептеріне сәйкес төлемді жүзеге асырады.

5. Осы Шартқа қол қойылғаннан кейін жобаға өтініш беруші Тараптар белгілеген мерзімде жобаны іске асыруға қаражатты Мемлекеттік орман иеленушіге аударады.

2. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

Мемлекеттік орман иеленушінің құқықтары мен міндеттері:

6. Ормандарды молықтыру және орман өсіру қағидаларына және олардың сапасын бақылауға және орман шаруашылығы саласындағы заңнамалық актілерге сәйкес мемлекеттік орман қоры учаскелерінде көміртегі офсетін жобасын іске асыруды жүзеге асыру.

7. Осы Шарт шеңберінде Мемлекеттік орман иеленуші:

7.1 өтініш берушінің қаражаты есебінен көміртегі офсетін жобасына сәйкес құрылған орман екпелерін күзетуді және қорғауды қамтамасыз етеді;

7.2. өтініш берушінің қаражаты есебінен тараптардың келісімі бойынша отырғызу және күтім жұмыстарын жүргізу бойынша орындаушы ретінде тартылуы мүмкін.

8. Мемлекеттік орман қоры аумағында:

8.1. орман және табиғат қорғау заңнамасының талаптарын бұзу;

8.2. Шартқа сәйкес нысаналы мақсатта көзделмеген мемлекеттік орман қоры аумағын пайдалану;

8.3. жобаны іске асыру жөніндегі жұмыстарды жүргізу үшін төлемақыны енгізу немесе заманауи емес енгізу;

8.4. осы Шарттың талаптарын бұзу жағдайында қызмет ету құқығын тоқтата тұру және шектеу керек.

Жоба өтініш берушінің құқықтары мен міндеттері:

9. Қағидаларда белгіленген талаптарға сәйкес мемлекеттік орман қоры учаскелерінде көміртегі офсетін жобаларын іске асыру.

10. Шарт талаптары және орман шаруашылығы саласындағы қолданыстағы нормативтік-құқықтық актілер шеңберінде отырғызу жұмыстарын жүргізуге қатысты Мемлекеттік орман иеленушіден түсініктеме сұрату.

11. Орман және табиғат қорғау заңнамасын бұзушылықтарды болдырмау мақсатында отырғызу орындарында нормативтік-құқықтық актілер талаптарының орындалуын қамтамасыз ету туралы мәліметтерді сұрату.

12. Осы Шарттың талаптарын сақтау.

13. Шарттың 5-тармағына сәйкес төлемді жүзеге асыру.

14. Мемлекеттік орман қорына, жануарлар әлеміне және жергілікті халыққа зиян келтіруге жол бермеу.

15. Өтініш беруші отырғызу материалын сатып алуды және жеткізуді ұйымдастыруды дербес жүзеге асырады, Мемлекеттік орман иеленушінің қызметкерлерін тарта отырып, дала жұмыстарын жүргізеді.

16. Жобаның өтініш берушісі іске асырылып жатқан көміртекті офсет жобасының қосымша болуын қамтамасыз етуге міндеттенеді. Егер жоба Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес міндетті болып табылмаса, бұрын мемлекеттік бағдарламалар есебінен қаржыландырылмаса, сондай-ақ көміртегі қорын сіңіру көлемін растайтын есептеулер болса, қосымша дәлелденген болып есептеледі. Қосымшаны растау үшін жобаның өтініш берушісі негізгі сценарийді талдауды ұсынады.

17. Жобаның өтініш берушісі жобаны іске асырудың жоғары сапасын қамтамасыз етуге міндеттенеді. Жобаның сапасы осы Қағидаларға сәйкес жобалық құжаттаманы әзірлеумен, сондай-ақ жинақталған көміртекті жоғалтудың алдын алу тетіктерін (мысалы, өрттер, заңсыз кесу немесе өзге де тәуекелдер нәтижесінде) іске асырумен расталады. Жобаға енгізілген учаскелер көміртектің ұзақ мерзімді және тұрақты сіңуіне кедергі келтіретін басқа мақсаттарда пайдаланылмауы тиіс.

3. Тараптардың жауапкершілігі

18. Тараптар осы Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда, Тараптар Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және осы Шартқа сәйкес жауапты болады.

4. Форс-мажор

19. Егер бұл орындамау дүлей зілзалалар, соғыстар, ереуілдер және Тараптардың бақылауынан тыс басқа да мән-жайлар сияқты еңсерілмейтін күш (форс-мажор) мән-жайларының салдары болып табылса, Тараптар осы Шарт бойынша міндеттемелерді ішінара немесе толық орындамағаны үшін жауапкершіліктен босатылады.

5. Дауларды қарау тәртібі

20. Осы Шарттың орындалуына байланысты туындаған барлық даулар мен келіспеушіліктер келіссөздер және қосымша келісім жасасу жолымен шешіледі. Тараптар келіспеген жағдайда даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сот тәртібімен қаралуға тиіс.

6. Басқа шарттар

21. Осы Шартқа барлық өзгерістер мен толықтырулар, егер олар жазбаша нысанда ресімделген және екі тарап қол қойған жағдайда ғана жарамды болады.

22. Осы Шарт заң күші тең Тараптардың әрқайсысы үшін бір-бірден екі данада жасалды.

7. Шарттың қолданысы

23. Осы Шарт оған қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді және осы Шарттың 1-тармағында белгіленген мерзімге қолданылады.

8. Тараптардың заңды мекенжайлары мен банктік деректемелері

Мемлекеттік орман иеленуші	Жобаның өтініш берушісі
_____	_____
(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))	(тегі, аты, әкесінің аты (бар болса))
_____	_____
_____	_____
заңды тұлғаның толық атауы)	жеке немесе заңды тұлғаның толық атауы)
Орналасқан жері _____	Орналасқан жері _____
_____	_____
БСН _____	_____
Есеп айырысу шоты _____	ЖСН немесе БСН _____
_____	Есеп айырысу шоты _____
_____	_____
(қолы)	(қолы)
Мөр орны (бар болса)	Мөр орны (бар болса)